

**ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**

**The Results of Using the Problem Based Learning (PBL) on Social Problem
Subject towards Students' Learning Achievement, Creative Problem
Solving (CPS) Thinking and Satisfaction at Pibulsongkram Rajabhat University**

ธัญญาพร ก่องขันธุ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อมุ่งศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ปัญหาสังคม จำนวน 9 แผน 27 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ซึ่งด้านที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันและผู้เรียนมีโอกาสในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมา คือด้านผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลผู้เรียนในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.95$)

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์, ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this experimental research were (1) to study the learning achievement of students at Pibulsongkram Rajabhat University on the topic Social Problem before and after using problem based learning (PBL), (2) to study the creative problem solving (CPS) thinking of students on the topic Social Problem before and after using PBL, and (3) to study the satisfaction of students towards learning management through PBL. Target group of this research was 62 undergraduate students majoring in Thai Language at the Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University in the first semester of academic year 2016. Research instruments consisted of 1) 27 hour-9 lesson plans on topic Social Problem, 2) learning achievement test, 3) CPS thinking test, and 4) students' satisfaction questionnaire.

The research findings were as follows :

1. Learning achievement scores of students on the topic Social Problem after getting involved in PBL learning management was higher than before learning which indicated the statistical significance at .05 level.
2. The scores of CPS thinking ability of students on the topic Social Problem after getting involved in PBL learning management was also higher than before learning which indicated the statistical significance at .05 level.
3. Overall satisfaction of students towards PBL learning management on the topic Social Problem indicated a "highest" level of satisfaction ($\bar{X} = 4.82$). When compared to each other, the highest satisfaction was found with the sessions in which teacher had clearly explained the learning activities to students, as well as the students could jointly participate in the activities, and the opportunity for students to explore the knowledge by themselves ($\bar{X} = 4.98$), following by the sessions in which teacher could give an advice, suggest, and look after all students' learning enhancing them to be able to link what they have learned to daily life ($\bar{X} = 4.95$).

Keywords: Problem Based Learning, Learning Achievement, Creative Problem Solving Thinking, Satisfaction

บทนำ

ปัจจุบันความสนใจของวงการการศึกษาไทยได้มุ่งเน้นในเรื่องทักษะในศตวรรษที่ 21 ค่อนข้างมาก กระบวนการเรียนการสอนจึงมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นโดยการจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย หาความรู้ด้วยตนเอง ตกผลึกในความรู้ และประยุกต์ใช้ตลอดจนสามารถประเมินได้เอง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2558) สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่ได้กล่าวถึงสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว คนในสังคมจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อก้าวหน้าและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมคนให้มีความสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์และมีความสุขจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐานสำหรับอนาคต สาระเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันก็มีความสำคัญทักษะที่สำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีและเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ได้มีการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework : TQF) ซึ่งได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการคิดแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการคิดเป็นอย่างมาก ดังนั้นคุณภาพของคนจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาที่ดีต้องมีการพัฒนานคนให้มีความสามารถในการคิด (ชนัท ธาตุทอง, 2554) นอกจากนี้กระบวนการคิดแก้ปัญหาเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการศึกษา และเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการคิดที่จำเป็นและสำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียนทุกระดับ

แต่จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเบื้องต้น พบว่าที่ผ่านมา ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่ายังขาดการสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะทางสติปัญญาในเชิงลึก ทำให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาไม่สอดคล้องกับผู้ว่าจ้างงาน ขาดทักษะในการดำรงชีวิต รวมทั้งวิกฤตความสามารถในการแข่งขันในสังคมมีมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้บัณฑิตในปัจจุบันมักจะใช้ความรู้อย่างขาดทักษะทางปัญญาในการพิจารณาความถูกต้อง การสร้างความรู้ใหม่ในสถาบันการศึกษามีน้อย และขาดการเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2557) ทั้งนี้เพราะจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของผู้สอนปรากฏว่าผู้สอนยังใช้ระบบการเรียนการสอนที่มีผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนขาดทักษะการคิด ไม่สามารถคิดค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง และคำตอบที่ได้ไม่มีความหลากหลาย อีกทั้งผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย และเน้นให้ผู้เรียนท่องจำประกอบกับการนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลายขาดความยืดหยุ่น ทำให้ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนขาดลำดับขั้นตอน จึงทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ขาดระบบการคิดที่จัดลำดับความสำคัญที่ดีทำให้ไม่สามารถตอบคำถามได้ เนื่องจากเนื้อหาวิชาในบางเรื่องค่อนข้างเข้าใจยากมีลักษณะเป็นนามธรรม แต่หากมีการจัดเตรียมการสอนมาอย่างดีผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด การค้นคว้าแสวงหาความรู้ การใช้วิจารณญาณ การใช้เหตุผล พิจารณาเรื่องราวที่เกิดขึ้น และมีการเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และเกิดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือต้องเน้นการฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดหลายๆ อย่างซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนจะมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จากสภาพปัญหาดังกล่าวการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และเกิดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือต้องเน้นฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดหลายๆ อย่าง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน และเหตุผลของตนเอง โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดปัญหาและให้ความสำคัญกับปัญหาเป็นฐาน มีการวางแผนการแก้ปัญหา มีการตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล ทำให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ได้ฝึกปฏิบัติจริงในการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการต่างๆ ซึ่งผู้เรียนจะได้เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งการเสนอปัญหา ลักษณะปัญหา การสรุป

หาข้อยุติ ตามความสนใจของตนเอง สอดคล้องกับวัชรฯ เล่าเรียนดี (2548) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเกิดจากความร่วมมือของผู้เรียนกลุ่มเล็กๆ โดยผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุนให้ผู้เรียนมองเห็นปัญหา และแก้ปัญหาด้วยตนเอง เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียนเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้เกิดความรู้ใหม่จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง มีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม และยังได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขัน จนทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา โดยเฉพาะปัญหาด้านสังคม ปัญหาทางโครงสร้างทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันการเมือง การปกครอง สถาบันทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ดังนั้นการที่จะปลูกฝังให้ผู้เรียนเติบโตเป็นบุคคลที่จะอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้นั้น นอกจากจะต้องให้การศึกษาเพื่อให้ความรู้พื้นฐานที่ดีและมีทักษะในการทำงานแล้ว ยังต้องฝึกให้รู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หลากหลายแนวทาง ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียนเอง และรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning; PBL) เป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและร่วมแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในปัญหานั้น รวมทั้งให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหา (ทิตานา แคมมณี, 2555) ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาให้กับบัณฑิต หรือผู้เรียน ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนประเทศชาติ ผู้วิจัยจึงใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และผู้เรียนให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษา ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่องปัญหาสังคมของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 62 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. เนื้อหาที่ใช้ คือ เรื่องปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาโรคระบาด ปัญหาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาครอบครัว ปัญหาความเสื่อมโทรมด้านจิตใจและศีลธรรม ปัญหาสื่อและเทคโนโลยี และปัญหากลุ่มผู้ด้อยโอกาส
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบ ก่อน-หลัง (The One Group Pretest-Posttest Design)

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

T₁ แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

T₂ แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องปัญหาสังคม จำนวน 9 แผน 27 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องปัญหาสังคม จำนวน 9 แผน 27 ชั่วโมง

1.1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตร และเอกสาร ตำรา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและตรงประเด็น

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อศึกษาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รายวิชามนุษย์กับสังคม กลุ่มวิทยาศาสตร์ทั่วไป

2.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเพื่อกำหนดนิยามตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ตามนิยามศัพท์ และครอบคลุมเนื้อหาตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จำนวน 80 ข้อเพื่อใช้ในการเลือกโดยเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลผลคะแนนตามชี้วัดที่กำหนด

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 80 ข้อไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อสอบแบบเลือกตอบแบบอิงเกณฑ์ โดยการตรวจสอบค่าดัชนีความไว (Si) ของผลการเรียนที่มีค่าตั้งแต่ .40 ขึ้นไป และหาความยากง่าย (p) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551)

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการตรวจสอบค่าดัชนีความไว (Si) ของผลการเรียน ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบปรนัย โดยการตรวจสอบการวัดที่สม่ำเสมอและคงที่ โดยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน จากสูตร KR-20 และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าวิกฤต (t-test)

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2 ศึกษาตำรา เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์แบบอัตนัยโดยกำหนดเป็นสถานการณ์ปัญหา 5 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์จะมีข้อย่อยจำนวน 5 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นรูปรีด (Rubric) ตามผลการเรียนของผู้เรียน

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไปทดลองใช้ (try-out) กับเป้าหมาย ที่มีไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อทดสอบหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าวิกฤต (t-test) เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

4.1 ศึกษาแบบการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประมุนิเทศผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. ปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเครื่องมือต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นโดยมีผู้ช่วยวิจัยคอยสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมกรรมการหลังการสอน

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	40	62	16.44	2.86	20.16*	
หลังเรียน	40	62	34.87	3.51		.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	45	62	15.74	2.60		
หลังเรียน	45	62	35.03	3.23	22.83*	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

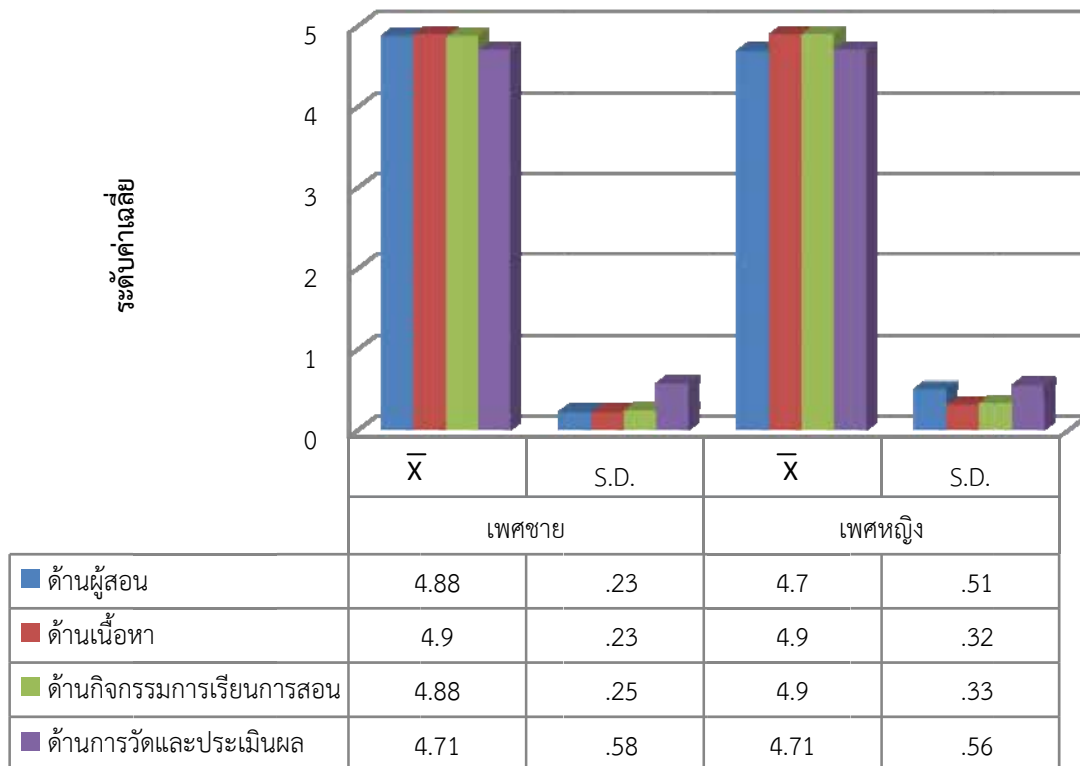

3. ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม โดยรวมมีระดับ

ความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ซึ่งด้านที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันและผู้เรียนมีโอกาสในการค้นคว้าเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมา คือด้านผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลผู้เรียนในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.95$) ดังแสดงในแผนภูมิ ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม

รูปภาพที่ 1 แสดงแผนภูมิระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม

สรุปและอภิปรายผล

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องปัญหาสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและคิดอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนแต่ละคนได้ร่วมกันวิเคราะห์หรือการแก้ปัญหาจึงทำให้ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร ทองเนื้อแข็ง (2548) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อมสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อศึกษา

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 จำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทดลองสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับภัทรกร แสงไชย (2551) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนแบบแก้ปัญหาโดยอิงทฤษฎีสามศรกับรูปแบบการแก้ปัญหาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษา ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหาจนสามารถระบุปัญหาที่แท้จริงได้ ส่งผลให้มีการค้นหาแนวทางการแก้ปัญหาที่หลากหลายแนวทาง เพื่อที่จะคัดเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดแล้ววางแผนการแก้ปัญหาได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการจัดบรรยายภาคใน ชั้นเรียนให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกันของผู้เรียน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายทิศทาง มีความแปลกใหม่ หรือปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นของผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาพันธ์ชนิด เจนจิต (2546) ได้ศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนเรขาคณิต โดยใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนเรขาคณิตโดยใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถสอบผ่านเกณฑ์ 75 มากกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด ที่ระดับนัยสำคัญ .10 และ มีพฤติกรรม การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หลังเรียนอยู่ในระดับดีทุกด้าน และสอดคล้องกับ Ellison (1995) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ต่อการเรียนการสอนแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยทำการศึกษากับนักศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น โดยมีพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ด้านการคิดคล่องแคล่วสูงที่สุดที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาสังคม โดยรวมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ซึ่งด้านที่ผู้เรียนมีความ พึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันและผู้มีโอกาสนในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมา คือด้านผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำดูแลผู้เรียนในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.95$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียนทุกขั้นตอน ได้เรียนรู้ในปัญหาที่ตนเองสนใจอยากที่จะค้นหาคำตอบหรือลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการท้าทายความสามารถของตนเองโดยที่มีผู้สอนคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร ทองเนื้อแข็ง (2548) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อมสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 จำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านพฤติกรรม การตรงต่อเวลา ความกระตือรือร้น การแสดงความคิดเห็น ความสนใจในการเรียนรู้ การฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การค้นคว้าเพิ่มเติม มีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นอภิปรายอยู่ในระดับดีมาก และนักศึกษา มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับ อาภรณ์ แสงรัศมี (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรปลูกฝังการใฝ่รู้ การรู้จักการตั้งคำถาม การเตรียมพร้อม และการเรียนรู้แบบร่วมมือกันให้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน
2. ควรส่งเสริมหรือปลูกฝังพฤติกรรมความคิดค้นหาคำตอบ การแก้ปัญหาอย่างหลากหลายวิธีหรือมีความสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกสู่การทำงานในสังคมจริงต่อไปในอนาคต
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง เพื่อให้ทราบจุดเด่นและจุดด้อย ของตนเอง เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนางานตนเองและงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ เช่น กระบวนการทำงานกลุ่ม การเปรียบเทียบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ เพื่อพิสูจน์ผลการใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในวิชาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทธาตุดทอง. (2554). **สอนคิด: การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). **หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2558). **ศาสตร์การคิด**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธุรกิจบัณฑิต.
- ภัทรกร แสงไชย. (2551). **การวิเคราะห์ผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนแบบแก้ปัญหา โดยอิงทฤษฎีสามศกกับรูปแบบการแก้ปัญหาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2551). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วัชรมา เล่าเรียนดี. (2548). **เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : ตลาดา พับลิเคชั่น.
- สุนทร ทองเนื้อแข็ง. (2548). **การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักในวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง**. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อาพันธ์ชนิด เจนจิต. (2546). **กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรขาคณิตโดยใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ แสงรัศมี. (2543). **ผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Ellison, M.B. (1995). **Creative Problem Solving Through Design Education: An Experimental Study**. Canada: Mount Saint Vincent University. Available from http://www.en.wikipedia.org/wiki/Creative_problem_solving.